

Kolizja – co dalej?

Praktyczny poradnik dla poszkodowanego kierowcy: co zrobić na miejscu zdarzenia, jak zgłosić szkodę i jak odzyskać pełne odszkodowanie.

Na miejscu zdarzenia | Zgłoszenie szkody | Co Ci się należy | Odwołanie od decyzji

Bonus: wzór oświadczenia i checklista

Kancelaria Radcy Prawnego
Marcin Kazienko

Stan prawny: październik 2026

Spis treści

–	**Wstęp** Dla kogo jest ten poradnik, kolizja a wypadek	3
1	**Na miejscu zdarzenia** Bezpieczeństwo, policja czy oświadczenie, zdjęcia i świadkowie	5
2	**Zgłoszenie szkody** OC sprawcy, BLS czy autocasco, oględziny i terminy	9
3	**Co Ci się należy** Naprawa czy kosztorys, auto zastępcze, szkoda całkowita, zdrowie	13
4	**Gdy odszkodowanie jest za niskie** Reklamacja, Rzecznik Finansowy, sąd i przedawnienie	18
5	**Sprawdź swoją sprawę** Kiedy warto skonsultować sprawę z prawnikiem	22
+	**Bonus: wzór oświadczenia sprawcy** Do wydrukowania i wożenia w schowku	24
+	**Bonus: checklista na miejscu kolizji** Wszystko, o czym trzeba pamiętać, na jednej stronie	26

Każdy rozdział kończy się krótkim podsumowaniem **„W skrócie”**, więc w każdej chwili możesz szybko wrócić do najważniejszych punktów.

ZANIM ZACZNIESZ

Wstęp

Kolizja zwykle trwa kilka sekund, ale jej skutki potrafią ciągnąć się miesiącami. Ten poradnik powstał po to, żeby w tym czasie nie stracić ani pieniędzy, ani nerwów. Przeprowadzi Cię przez całą drogę: od chwili zderzenia, przez zgłoszenie szkody, aż po spór z ubezpieczycielem, jeśli odszkodowanie okaże się za niskie.

Dla kogo jest ten poradnik

Dla każdego kierowcy, który nie spowodował kolizji, a teraz chce dostać pełne odszkodowanie. Przyda Ci się, jeśli:

- właśnie miałeś stłuczkę i nie wiesz, co robić dalej,
- zgłosiłeś szkodę i czekasz na decyzję ubezpieczyciela,
- dostałeś pieniądze, ale masz wrażenie, że to za mało,
- chcesz po prostu być przygotowany, zanim cokolwiek się wydarzy.

Jak z niego korzystać

Rozdziały ułożyliśmy w kolejności, w jakiej sprawa toczy się w rzeczywistości. Możesz czytać od początku do końca albo od razu przejść do etapu, na którym jesteś:

Jesteś na miejscu zdarzenia	ROZDZIAŁ 1 + BONUS
Zgłaszasz szkodę	ROZDZIAŁ 2
Chcesz wiedzieć, co Ci się należy	ROZDZIAŁ 3
Dostałeś zaniżone odszkodowanie	ROZDZIAŁ 4
Potrzebujesz pomocy prawnika	ROZDZIAŁ 5

Każdy rozdział kończy się krótkim podsumowaniem „W skrócie”. Warto wydrukować bonus ze wzorem oświadczenia i checklistą i wozić go w schowku.

Kolizja a wypadek: czym się różnią

W codziennej mowie oba słowa znaczą to samo. W prawie to dwie różne sytuacje:

Kolizja

SKUTKI
szkody w mieniu albo naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwające nie dłużej niż 7 dni

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPRAWCY
wykroczenie, zwykle mandat

POLICJA
nie zawsze potrzebna, wystarczy oświadczenie sprawcy

PRZEDAWNIENIE ROSZCZEŃ
co do zasady 3 lata

Wypadek

SKUTKI
naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwające dłużej niż 7 dni, albo śmierć

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPRAWCY
przestępstwo, sprawa karna

POLICJA
trzeba wezwać zawsze

PRZEDAWNIENIE ROSZCZEŃ
20 lat od zdarzenia

Dlaczego to ważne? Zdarzenie, które na miejscu wyglądało na zwykłą stłuczkę, może okazać się wypadkiem, jeśli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia ujawni się później i potrwa dłużej niż tydzień. Dlatego tak ważne jest, żeby nie bagatelizować bólu i od razu iść do lekarza. Zmienia to sytuację sprawcy i może wydłużyć czas na dochodzenie roszczeń. Pamiętaj też, że zadośćuczynienie może przysługiwać również przy lżejszych obrażeniach.

Ważna uwaga

Poradnik zawiera ogólne informacje według stanu prawnego na październik 2026 r. Nie zastępuje porady prawnej dopasowanej do Twojej sytuacji. Każda sprawa ma swoje szczegóły, a od nich często zależy wysokość odszkodowania. Jeśli masz wątpliwości, skorzystaj z możliwości opisanych w rozdziale 5.

01

ROZDZIAŁ 1

Na miejscu zdarzenia

Pierwsze 15 minut po kolizji ma ogromny wpływ na to, ile i jak szybko dostaniesz z ubezpieczenia. To, czego nie udokumentujesz na miejscu, później trudno udowodnić. Ten rozdział przeprowadzi Cię przez wszystko krok po kroku.

Krok 1. Zatrzymaj się i zabezpiecz miejsce

1. Zatrzymaj auto tak, żeby nie stwarzać dodatkowego zagrożenia. Włącz światła awaryjne.
2. Zanim wysiądziesz, spójrz w lusterko. Wiele groźnych sytuacji zdarza się już po kolizji, gdy kierowcy wychodzą na jezdnię.
3. Załóż kamizelkę odblaskową. W samochodzie osobowym nie jest obowiązkowa, ale po zmroku i poza miastem może uratować Ci życie.
4. Ustaw trójkąt ostrzegawczy:
   - w terenie zabudowanym: tuż za pojazdem lub na nim, nie wyżej niż 1 m,
   - poza terenem zabudowanym: 30–50 m za pojazdem,
   - na autostradzie i drodze ekspresowej: 100 m za pojazdem.
5. Sprawdź, czy nikt nie jest ranny: Ty, Twoi pasażerowie, drugi kierowca i jego pasażerowie.

Gdy ktoś jest ranny, zadzwoń pod 112, udziel pierwszej pomocy i nie przestawiaj pojazdów do przyjazdu policji. To wtedy obowiązek, nawet jeśli poszkodowany mówi, że „nic mu nie jest".

Gdy nikt nie ucierpiał, prawo wymaga, by niezwłocznie usunąć auta z jezdni, jeśli blokują ruch. Zanim to zrobisz, zrób kilka szybkich zdjęć ułożenia pojazdów (więcej o zdjęciach w kroku 4). Zajmie Ci to minutę, a później może rozstrzygnąć spór o winę.

Krok 2. Policja czy oświadczenie?

Przy zwykłej stłuczce bez rannych nie musisz wzywać policji. Jeśli obaj kierowcy zgadzają się co do tego, kto zawinił, wystarczy pisemne oświadczenie sprawcy. Są jednak sytuacje, w których policja jest konieczna albo po prostu bezpieczniejsza dla Ciebie.

Wezwij policję, gdy:

- ktoś został ranny, nawet lekko,
- drugi kierowca wygląda na nietrzeźwego lub pod wpływem środków odurzających,
- nie zgadzacie się co do przebiegu zdarzenia albo sprawca nie chce przyznać się do winy,
- drugi kierowca odmawia podania swoich danych lub danych ubezpieczenia,
- jego dokumenty budzą wątpliwości (są zniszczone, nieczytelne, wyglądają na podrobione),
- pojazd sprawcy nie ma ważnego OC albo baza UFG nie pokazuje polisy,
- sprawca próbuje odjechać lub odjechał z miejsca zdarzenia,
- uszkodzone zostało mienie publiczne, np. znak, bariera albo sygnalizator.

Dobra zasada: jeśli masz jakąkolwiek wątpliwość, dzwoń. Policja nie wpływa na wysokość odszkodowania, ale jej ustalenia trudno potem podważyć. Oświadczenie sprawcy bywa natomiast kwestionowane, gdy sprawca po kilku dniach „zmieni zdanie".

Krok 3. Spisz dane i oświadczenie sprawcy

Każdy uczestnik kolizji ma obowiązek podać na żądanie drugiego swoje dane osobowe, dane pojazdu i dane ubezpieczenia. Kierowca nie musi wozić dowodu rejestracyjnego ani polisy, więc tożsamość ustalisz po dowodzie osobistym lub aplikacji mObywatel.

Sprawdź OC sprawcy od razu na miejscu. Wystarczy numer rejestracyjny lub VIN. Polisę sprawdzisz bezpłatnie na stronie ufg.pl (zakładka „Baza OC i AC") albo w aplikacji UFG „Na wypadek". Komunikat „brak danych" nie zawsze oznacza brak polisy, bo ubezpieczyciele przekazują dane z opóźnieniem. W takiej sytuacji bezpieczniej jest wezwać policję.

Co warto zawrzeć w oświadczeniu sprawcy:

- ☐ datę, godzinę i dokładne miejsce zdarzenia (miejscowość, ulica, skrzyżowanie),
- ☐ dane właściciela pojazdu, jeśli jest nim ktoś inny niż kierowca,
- ☐ nazwę ubezpieczyciela i numer polisy OC sprawcy,
- ☐ opis przebiegu zdarzenia i prosty szkic sytuacji,
- ☐ dane świadków, jeśli są,
- ☐ dane sprawcy: imię i nazwisko, adres, PESEL, numer prawa jazdy,
- ☐ pojazd sprawcy: marka, model, numer rejestracyjny,
- ☐ Twoje dane i dane Twojego pojazdu,
- ☐ opis widocznych uszkodzeń obu aut,
- ☐ czytelne podpisy obu kierowców,
- ☐ **jednoznaczne przyznanie się do winy**, np. „Przyznaję się do spowodowania kolizji”.

Najważniejsze jest zdanie o winie. Sformułowania typu „doszło do zderzenia” albo „nie zauważyłem” nie wystarczą i ubezpieczyciel może je zakwestionować. Zweryfikuj tożsamość sprawcy (dowód osobisty lub mObywatel) i zapisz dane potrzebne do zgłoszenia szkody. Zrób też zdjęcie podpisanego oświadczenia, zanim się rozjedziecie. Wzór oświadczenia znajdziesz w bonusie na końcu ebooka.

Krok 4. Zrób zdjęcia, zanim ktokolwiek odjedzie

Zdjęcia to Twój najmocniejszy dowód. Rób ich więcej, niż wydaje się potrzebne, bo telefon i tak je zmieści.

- **Ułożenie aut**: z kilku stron, z daleka, tak żeby było widać pas ruchu i otoczenie.
- **Tablice rejestracyjne** obu pojazdów.
- **Uszkodzenia**: każde z bliska i z dalszej odległości, żeby było widać, w którym miejscu auta się znajdują.
- **Ślady na jezdni**: odłamki, ślady hamowania, płyny.
- **Otoczenie**: znaki, sygnalizacja, oznakowanie poziome, warunki pogodowe i widoczność.
- **Oświadczenie**: podpisany dokument, na wypadek gdyby oryginał zaginął.

Jeśli masz wideorejestrator, od razu zabezpiecz nagranie. Wiele kamer nadpisuje starsze pliki już po kilkudziesięciu minutach jazdy. Zapytaj też innych kierowców i okolicznych sklepów o nagrania z kamer.

Krok 5. Zapisz świadków

Świadek często decyduje o sprawie, gdy sprawca po czasie wycofuje się z przyznania winy. Poproś świadka o imię, nazwisko i numer telefonu. Wystarczy zdanie: „Czy mogę zapisać Pana numer, gdyby ubezpieczyciel chciał potwierdzić przebieg zdarzenia?”.

Czego nie robić na miejscu kolizji

- **Nie przyjmuj gotówki „do ręki” zamiast oświadczenia.** Uszkodzenia bywają ukryte, a koszt naprawy wychodzi często kilka razy wyższy, niż wygląda na pierwszy rzut oka.
- **Nie podpisuj niczego, co obciąża Ciebie**, jeśli nie jesteś pewien przebiegu zdarzenia. W razie sporu wezwij policję.
- **Nie umawiaj się, że „spiszecie to jutro”.** Następnego dnia sprawca może nie odebrać telefonu.
- **Nie podpisuj umów z firmami, które pojawiają się na miejscu same.** Chodzi zwłaszcza o umowy cesji, czyli przekazania Twojego odszkodowania innej firmie. Na decyzję o naprawie, holowaniu czy pomocy w odszkodowaniu masz czas.
- **Nie oddawaj oryginałów swoich dokumentów.** Wystarczy, że druga strona przepisze potrzebne dane.
- **Nie bagatelizuj swojego zdrowia.** Adrenalina maskuje ból. Bóle karku, głowy czy pleców często pojawiają się dopiero po kilku godzinach lub następnego dnia. Jeśli coś Cię niepokoi, idź do lekarza jak najszybciej i powiedz, że byłeś uczestnikiem kolizji. Ta dokumentacja będzie ważna, jeśli będziesz dochodzić zadośćuczynienia (więcej w rozdziale 3).

W SKRÓCIE

1. **Bezpieczeństwo: światła awaryjne, trójkąt, sprawdzenie, czy nikt nie jest ranny.**
2. **Policja przy rannych, sporze, braku OC lub podejrzeniu nietrzeźwości.**
3. **Oświadczenie sprawcy z jasnym przyznaniem się do winy i numerem polisy OC.**
4. **Zdjęcia: ułożenie aut, uszkodzenia, tablice, otoczenie, dokumenty.**
5. **Świadkowie i nagrania z kamer.**
6. **Żadnych pieniędzy „do ręki” i żadnych podpisów pod presją.**

02

ROZDZIAŁ 2

Zgłoszenie szkody

Po kolizji masz trzy drogi do odszkodowania: z OC sprawcy, w ramach bezpośredniej likwidacji szkód (BLS) u własnego ubezpieczyciela albo z własnego autocasco. Od wyboru zależy, z kim będziesz rozmawiać, jak szybko dostaniesz pieniądze i czy coś stracisz. Ten rozdział pomoże Ci wybrać i zgłosić szkodę tak, żeby nic jej nie opóźniło.

Trzy drogi do odszkodowania

1 **OC sprawcy** to droga podstawowa. Szkodę zgłaszasz do firmy, w której sprawca ma polisę OC. Ty nic nie tracisz: ani zniżek, ani pieniędzy na udział własny. Minus jest taki, że rozmawiasz z ubezpieczycielem, którego nie jesteś klientem, a wycena szkody może stać się przedmiotem sporu.

2 **Bezpośrednia likwidacja szkód (BLS)** pozwala zgłosić szkodę z OC sprawcy do własnego ubezpieczyciela OC. To on ogląda auto, wycenia szkodę i wypłaca odszkodowanie, a potem sam rozlicza się z ubezpieczycielem sprawcy. Nie tracisz zniżek, bo nadal jest to szkoda z cudzego OC. BLS ma jednak ograniczenia:

- w zdarzeniu brały udział dokładnie dwa pojazdy,
- nikt nie został ranny (BLS obejmuje tylko szkody w mieniu),
- do kolizji doszło w Polsce,
- szkoda mieści się w limicie wartości, zwykle 30 000 zł,
- Twój ubezpieczyciel oferuje BLS, a sprawca jest znany i ma ważne OC,
- szkoda nie została wcześniej zgłoszona do ubezpieczyciela sprawcy.

Warunki różnią się między firmami, więc sprawdź je w swojej polisie lub zadzwoń na infolinię.

3 **Autocasco (AC)** to Twoje dobrowolne ubezpieczenie. Przydaje się zwłaszcza, gdy ubezpieczyciel sprawcy przeciąga sprawę albo wina jest sporna. Twoja firma wypłaca odszkodowanie, a potem dochodzi zwrotu od ubezpieczyciela sprawcy. Zanim wybierzesz tę drogę, sprawdź w warunkach polisy, czy stracisz zniżki i czy obowiązuje udział własny.

	OC sprawcy	BLS	Własne AC
Gdzie zgłaszasz	ubezpieczyciel sprawcy	Twój ubezpieczyciel OC	Twój ubezpieczyciel AC
Wymagane ubezpieczenie	tylko OC sprawcy	Twoje OC w firmie oferującej BLS	Twoja polisa AC
Utrata Twoich zniżek	nie	nie	zależy od warunków polisy
Udział własny	nie	nie	zależy od warunków polisy
Szkody osobowe	tak	nie	nie (tylko pojazd)
Kiedy się sprawdza	zawsze jako punkt wyjścia	drobne kolizje dwóch aut	gdy sprawa się przeciąga lub wina jest sporna

Kiedy zgłosić szkodę

Zgłoś szkodę jak najszybciej, najlepiej w ciągu 3 dni. Roszczenia z OC sprawcy co do zasady przedawniają się po 3 latach, ale początek biegu tego terminu i wyjątki zależą od okoliczności (więcej w rozdziale 4). W praktyce każdy dzień zwłoki to słabsze dowody, dłużej unieruchomione auto i więcej argumentów dla ubezpieczyciela, że część uszkodzeń „mogła powstać później". Przy szkodzie z AC termin jest krótki, zwykle 3–7 dni, i znajdziesz go w warunkach swojej polisy.

Jak zgłosić szkodę

Większość ubezpieczycieli przyjmuje zgłoszenia na trzy sposoby:

- **online**: formularz na stronie lub w aplikacji, w którym od razu dołączasz zdjęcia i skany,
- **telefonicznie**: przez infolinię szkodową,
- **w placówce**: osobiście u agenta lub w oddziale.

Po zgłoszeniu dostaniesz **numer szkody**. Zapisz go, bo będziesz go podawać przy każdym kontakcie z ubezpieczycielem.

Co przygotować

- [ ] oświadczenie sprawcy albo dane z policji (jednostka, numer sprawy lub notatki),
- [ ] zdjęcia z miejsca zdarzenia i uszkodzeń,
- [ ] numer konta do wypłaty,
- [ ] faktury i rachunki za holowanie, parking, auto zastępcze,
- [ ] dane sprawcy, jego pojazdu i numer polisy OC,
- [ ] dowód rejestracyjny swojego pojazdu i prawo jazdy,
- [ ] dane świadków i nagrania, jeśli je masz,
- [ ] przy aucie w leasingu lub na kredyt: dane leasingodawcy lub banku, bo odszkodowanie może trafić do nich lub wymagać ich zgody.

Opisz przebieg zdarzenia konkretnie i tak samo jak w oświadczeniu. Lakoniczny lub niespójny opis to częsty powód wydłużania likwidacji szkody.

Oględziny pojazdu

Po zgłoszeniu ubezpieczyciel umówi oględziny z rzeczoznawcą albo poprosi Cię o zdjęcia przez aplikację. To kluczowy moment, bo na tej podstawie powstaje wycena.

- ! **Nie naprawiaj auta przed oględzinami.** Jeśli musisz, np. żeby bezpiecznie jeździć, wcześniej zrób bardzo dokładne zdjęcia i uzgodnij to z ubezpieczycielem na piśmie.
- ! **Bądź obecny przy oględzinach** i pokaż wszystkie uszkodzenia, także te drobne i mniej widoczne.
- ! **Przeczytaj protokół, zanim go podpiszesz.** Jeśli czegoś w nim brakuje, dopisz uwagi.
- ! **Zachowaj uszkodzone części**, dopóki sprawa się nie zakończy.
- ! **Ukryte uszkodzenia zgłoś dodatkowo.** Często wychodzą dopiero po rozebraniu auta w warsztacie. Wtedy warsztat lub Ty zgłaszacie szkodę uzupełniającą i ubezpieczyciel powinien je obejrzeć.

Na tym etapie ubezpieczyciel zapyta też, czy chcesz naprawić auto w warsztacie, czy dostać pieniądze na podstawie kosztorysu. Ta decyzja ma duży wpływ na wysokość odszkodowania. Omawiamy ją w rozdziale 3.

Ile czeka się na pieniądze

Ubezpieczyciel ma co do zasady **30 dni od zgłoszenia szkody** na wypłatę odszkodowania z OC. Jeśli w tym czasie wyjaśnienie okoliczności nie jest możliwe, musi Cię o tym poinformować na piśmie i wypłacić odszkodowanie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie było możliwe, co do zasady nie później niż 90 dni od zgłoszenia. Limit 90 dni nie obowiązuje, gdy ustalenie odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania zależy od wyniku postępowania karnego albo cywilnego. Bezsporną część odszkodowania powinien wypłacić w terminie 30 dni, nawet jeśli spór o resztę trwa dalej.

Dzień 0
Zgłaszasz szkodę i dostajesz numer szkody

30 dni
Termin na wypłatę odszkodowania, a co najmniej jego bezspornej części

Do 90 dni
co do zasady; 14 dni od chwili, gdy wyjaśnienie było możliwe. Wyjątek: postępowanie karne lub cywilne

Gdy ubezpieczyciel milczy po 30 dniach, zadzwoń z numerem szkody i poproś o pisemne wyjaśnienie, czego brakuje. Jeśli masz AC, możesz też przenieść likwidację na własną polisę.

W SKRÓCIE

1. **Zacznij od OC sprawcy albo BLS. AC zostaw na wypadek, gdy sprawa się przeciąga.**
2. **Zgłoś szkodę jak najszybciej i zapisz numer szkody.**
3. **Dołącz oświadczenie lub dane z policji, zdjęcia i spójny opis zdarzenia.**
4. **Nie naprawiaj auta przed oględzinami i czytaj protokół przed podpisaniem.**
5. **Pilnuj terminu 30 dni na wypłatę.**

03

ROZDZIAŁ 3

Co Ci się należy

Odszkodowanie z OC sprawcy ma przywrócić Cię do sytuacji sprzed kolizji. Obejmuje więc nie tylko naprawę auta, lecz także wszystkie inne koszty i straty, które kolizja spowodowała. Wielu poszkodowanych dostaje mniej, niż powinno, bo nie wie, o co może się upomnieć. Ten rozdział pokazuje, co Ci przysługuje.

Naprawa w warsztacie czy kosztorys?

Ubezpieczyciel zaproponuje Ci jedną z dwóch dróg. Każda ma swoje plusy i ryzyka.

	Naprawa bezgotówkowa	Rozliczenie kosztorysowe
Jak to działa	warsztat naprawia auto i rozlicza się bezpośrednio z ubezpieczycielem	dostajesz pieniądze na konto według wyceny ubezpieczyciela
Twoja rola	wybierasz warsztat i odbierasz auto	sam decydujesz, czy, gdzie i jak naprawisz auto
Ryzyko zaniżenia	niskie, bo warsztat negocjuje koszty z ubezpieczycielem	wysokie, wyceny często bywają zaniżone
Dla kogo	gdy chcesz porządnej naprawy bez sporów o pieniądze	gdy wolisz gotówkę albo naprawisz auto taniej we własnym zakresie

Przy kosztorysie sprawdź, jakie ceny części i stawki za roboczogodzinę przyjął ubezpieczyciel. To tam najczęściej kryje się zaniżenie. Na następnej stronie wyjaśniamy, jakie znaczenie mają naprawa lub sprzedaż auta oraz VAT.

Odszkodowanie a naprawa lub sprzedaż auta

Prawo do odszkodowania powstaje w chwili wyrządzenia szkody, niezależnie od tego, czy i kiedy naprawisz auto. Czym innym jest jednak sposób ustalenia jego wysokości. W tej kwestii orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest jednolite:

11 września 2024 r. · III CZP 65/23
Uchwała siedmiu sędziów zakwestionowała ustalanie odszkodowania według hipotetycznych kosztów naprawy, m.in. po naprawieniu lub sprzedaży pojazdu.

24 września 2025 r. · III CZP 32/24
Uchwała dopuściła ustalanie odszkodowania metodą kosztorysową także po naprawie pojazdu.

Jeśli auto zostało już naprawione albo sprzedane, może to mieć znaczenie w sporze o wysokość odszkodowania. Zachowaj dokumenty naprawy lub sprzedaży i uwzględnij je, zanim zakwestionujesz wycenę.

VAT w odszkodowaniu

Odszkodowanie obejmuje VAT w takim zakresie, w jakim nie możesz go odliczyć. Dotyczy to także rozliczenia kosztorysowego, więc prawo do VAT nie zależy od tego, czy przedstawisz fakturę za naprawę. **III CZP 150/06** (uchwała SN z 17 maja 2007 r.)

Inaczej jest, gdy samochód już naprawiono, a zapłacona cena nie obejmowała VAT. Wtedy odszkodowanie nie obejmuje tego podatku. **III CZP 32/24** (uchwała SN z 24 września 2025 r.)

Części oryginalne i bez potrąceń

Jeśli w aucie były części oryginalne, masz prawo do odszkodowania liczonego według cen nowych części oryginalnych. Ubezpieczyciel nie może automatycznie potrącić „amortyzacji" za wiek auta. Potrącenie jest możliwe tylko wtedy, gdy ubezpieczyciel udowodni, że nowe części realnie podniosły wartość Twojego samochodu. Tak orzekł Sąd Najwyższy w uchwale z 2012 r. **III CZP 80/11**

Uważaj też na rabaty. Ubezpieczyciel może je uwzględnić tylko wtedy, gdy realnie możesz z nich skorzystać i nie odbywa się to kosztem Twojego interesu. Rabat w kosztorysie, z którego nie da się skorzystać w żadnym warsztacie, to zwykłe zaniżenie.

Auto zastępcze

Auto zastępcze z OC sprawcy przysługuje także osobom prywatnym, nie tylko firmom. Ubezpieczyciel nie może odmówić tylko dlatego, że możesz jeździć komunikacją miejską. Sąd Najwyższy przesądził to w 2011 r. III CZP 5/11

Koszty najmu muszą być jednak uzasadnione:

- **klasa auta** podobna do Twojego, a nie wyższa,
- **czas najmu** odpowiadający rzeczywistej naprawie, a przy szkodzie całkowitej czasowi potrzebnemu na kupno nowego auta,
- **stawka** rynkowa.

> Jeśli ubezpieczyciel zaproponuje Ci porównywalne auto bez żadnych kosztów, a Ty wybierzesz droższą wypożyczalnię, nadwyżkę możesz musieć pokryć sam. Zanim podpiszesz umowę najmu, zapytaj ubezpieczyciela o jego ofertę.

Utrata wartości handlowej

Nawet dobrze naprawiony samochód „po kolizji” jest na rynku wtórnym wart mniej. Ta różnica też jest Twoją szkodą i możesz domagać się jej z OC sprawcy. Ubezpieczyciele rzadko proponują ją sami, więc musisz o nią wystąpić.

Najłatwiej uzyskać ją dla aut stosunkowo młodych, zwykle do ok. 6 lat, w dobrym stanie technicznym i bez wcześniejszych poważnych szkód. Do wniosku warto dołączyć opinię rzeczoznawcy, która wyliczy ubytek wartości.

Szkoda całkowita

Gdy naprawa kosztowałaby więcej niż auto było warte przed kolizją, ubezpieczyciel uzna szkodę całkowitą. Wtedy wypłaca różnicę:

Wartość auta przed szkodą	–	Wartość wraku	=	Odszkodowanie

Oba składniki to pole do zaniżeń:

- **Wartość przed szkodą**: porównaj ją z ogłoszeniami podobnych aut (rocznik, silnik, przebieg, wyposażenie). Dodatkowe wyposażenie i dobry stan powinny ją podnosić.
- **Wartość wraku**: im wyżej ubezpieczyciel ją wyceni, tym mniej Ci wypłaci. Jeśli uważasz, że wycena jest za wysoka, poproś o wskazanie kupca, który faktycznie zapłaci tę kwotę.

Pamiętaj też, że wrak pozostaje Twoją własnością. Możesz go sprzedać albo naprawić auto, jeśli uda Ci się to zrobić taniej.

Inne koszty, o które możesz się upomnieć

- ☐ holowanie z miejsca kolizji,
- ☐ diagnostyka, pomiar geometrii, demontaż w celu wyceny,
- ☐ uszkodzone rzeczy w aucie: telefon, laptop, odzież, bagaż,
- ☐ parking strzeżony dla uszkodzonego auta,
- ☐ opinia niezależnego rzeczoznawcy, jeśli była potrzebna do ustalenia szkody,
- ☐ odsetki za opóźnienie, gdy ubezpieczyciel nie wypłacił pieniędzy w terminie,
- ☐ fotelik dziecięcy: po kolizji producenci zalecają jego wymianę, nawet jeśli nie widać uszkodzeń.

Na każdy wydatek zachowaj fakturę lub paragon. Bez dowodu trudno odzyskać pieniądze.

Gdy po kolizji boli

Nawet przy „zwykłej stłuczce” zdarzają się urazy, zwłaszcza kręgosłupa szyjnego przy uderzeniu w tył auta. Objawy często pojawiają się dopiero po kilku godzinach lub następnego dnia. Z OC sprawcy przysługuje Ci wtedy:

Zadośćuczynienie
za ból, cierpienie i ograniczenia w codziennym życiu

Zwrot kosztów leczenia
wizyty, badania, leki, kołnierz ortopedyczny

Zwrot kosztów rehabilitacji
i dojazdów na nią

Utracone zarobki
za czas zwolnienia lekarskiego

Koszty opieki
jeśli ktoś musiał Ci pomagać

Kluczowa jest dokumentacja medyczna od pierwszego dnia. Idź do lekarza jak najszybciej i powiedz, że objawy pojawiły się po kolizji. Zbieraj wszystkie wypisy, skierowania i rachunki. Szkody osobowe nie są objęte BLS, więc zgłaszasz je bezpośrednio do ubezpieczyciela sprawcy.

W SKRÓCIE

1. **Masz prawo wyboru: naprawa bezgotówkowa albo kosztorys.**
2. **Należą Ci się ceny nowych części oryginalnych, bez automatycznej amortyzacji.**
3. **Auto zastępcze przysługuje także osobom prywatnym.**
4. **Upomnij się o utratę wartości handlowej, bo ubezpieczyciel sam jej nie zaproponuje.**
5. **Przy szkodzie całkowitej sprawdź obie wyceny: auta i wraku.**
6. **Zbieraj rachunki i dokumentację medyczną.**

04

ROZDZIAŁ 4

Gdy odszkodowanie jest za niskie

Decyzja ubezpieczyciela nie jest wyrokiem. Możesz ją zakwestionować, a wielu poszkodowanych dostaje po odwołaniu wyraźnie więcej niż w pierwszej wypłacie. Co ważne, możesz to zrobić także po tym, jak przyjąłeś pieniądze, nawet długo po kolizji.

Najczęstsze sposoby zaniżania odszkodowania

Zanim zaczniesz walczyć o dopłatę, sprawdź, czy w Twojej decyzji nie pojawia się któryś z tych zabiegów:

- **Zamienniki zamiast części oryginalnych**, choć w aucie były oryginalne.
- **Potrącenia amortyzacyjne** za wiek auta, bez wykazania, że naprawa podniesie jego wartość.
- **Zaniżona stawka za roboczogodzinę**, niższa niż w warsztatach w Twojej okolicy.
- **Rabaty na części i lakier**, z których w praktyce nie możesz skorzystać.
- **Pominięte uszkodzenia** albo naprawa zamiast wymiany elementu, który kwalifikuje się do wymiany.
- **Zaniżona wartość auta i zawyżona wartość wraku** przy szkodzie całkowitej.
- **Pominięte koszty dodatkowe**: auto zastępcze, holowanie, utrata wartości handlowej.
- **Pominięty VAT**, choć nie możesz go odliczyć. Należy się w tym zakresie także przy rozliczeniu kosztorysowym.

Krok 1. Zdobądź akta szkody

Masz prawo wglądu do akt swojej szkody i do otrzymania ich kopii, w tym pełnego kosztorysu, zdjęć i opinii rzeczoznawcy. Poproś o nie pisemnie lub mailowo, podając numer szkody. Bez kosztorysu nie zobaczysz, gdzie dokładnie zaniżono wycenę.

Krok 2. Sprawdź wycenę

Porównaj kosztorys ubezpieczyciela z rzeczywistością:

- poproś swój warsztat o wycenę naprawy na częściach oryginalnych,
- sprawdź stawki za roboczogodzinę w kilku warsztatach w okolicy,
- przy szkodzie całkowitej zbierz ogłoszenia podobnych aut,
- w poważniejszych sprawach zamów kosztorys u niezależnego rzeczoznawcy.

Koszt prywatnej opinii możesz potem próbować odzyskać od ubezpieczyciela, jeśli była potrzebna do wykazania szkody.

Krok 3. Złóż reklamację

Reklamacja to Twoje oficjalne odwołanie od decyzji. Możesz ją złożyć pisemnie, mailowo, przez formularz na stronie ubezpieczyciela albo w placówce. Od lutego 2026 r. reklamacja złożona elektronicznie nie wymaga kwalifikowanego podpisu.

Ubezpieczyciel ma **30 dni** na odpowiedź. W szczególnie skomplikowanych sprawach może przedłużyć ten termin do **60 dni**, ale musi Cię o tym poinformować i wyjaśnić przyczynę. Jeśli nie odpowie w terminie, prawo uznaje to za rozpatrzenie reklamacji po Twojej myśli. To mocny argument w dalszym sporze.

Co powinna zawierać reklamacja:

1. Twoje dane i numer szkody.
2. Jasne żądanie: ile pieniędzy domagasz się dopłacić i z jakiego tytułu.
3. Konkretne zarzuty, np. zamienniki, amortyzacja, zaniżona stawka, pominięte uszkodzenia.
4. Dowody: kosztorys warsztatu lub rzeczoznawcy, faktury, ogłoszenia, zdjęcia.
5. Termin na zapłatę i numer konta.

Przykładowa treść:

> *Na podstawie decyzji z dnia [data] w sprawie szkody nr [numer] wypłacono mi odszkodowanie w kwocie [kwota] zł. Nie zgadzam się z jego wysokością. W kosztorysie zastosowano części nieoryginalne, choć w pojeździe były zamontowane części oryginalne, oraz potrącenia amortyzacyjne, bez wykazania wzrostu wartości pojazdu. Przyjęta stawka za roboczogodzinę jest niższa od stawek rynkowych w mojej okolicy. Zgodnie z załączonym kosztorysem [warsztatu/rzeczoznawcy] koszt naprawy wynosi [kwota] zł. Wnoszę o dopłatę [kwota] zł na rachunek nr [numer] w terminie 14 dni.*

Zachowaj potwierdzenie złożenia reklamacji: kopię z pieczęcią, potwierdzenie nadania lub zrzut ekranu z formularza.

Krok 4. Rzecznik Finansowy (możliwość, nie obowiązek)

Jeśli reklamacja nic nie dała, możesz zwrócić się do Rzecznika Finansowego. Warunkiem jest wcześniejsze złożenie reklamacji u ubezpieczyciela. Rzecznik może podjąć interwencję u ubezpieczyciela (bezpłatnie) albo poprowadzić postępowanie polubowne (opłata co do zasady 50 zł, z możliwością zwolnienia). Jego stanowisko nie jest wiążące, ale często skłania ubezpieczyciela do dopłaty. To dostępna możliwość, a nie konieczny etap: pozew możesz złożyć także bez udziału Rzecznika.

Krok 5. Sąd

Ostatecznym rozwiązaniem jest pozew przeciwko ubezpieczycielowi. Sąd nie jest tak straszny, jak się wydaje:

- pozew możesz złożyć w sądzie właściwym dla Twojego miejsca zamieszkania,
- przy roszczeniach do 20 000 zł opłata sądowa jest stała i wynosi od 30 do 1000 zł,
- jeśli wygrasz, ubezpieczyciel zwraca koszty, w tym opinii biegłego i pełnomocnika.

W sporach o kosztorys o wyniku zwykle decyduje biegły sądowy. Warto więc wcześniej mieć mocne podstawy, np. własny kosztorys.

Uważaj na ugody. Ubezpieczyciel może zaproponować ugodę z klauzulą, że zrzekasz się wszelkich dalszych roszczeń. Po jej podpisaniu dopłata jest zwykle niemożliwa. Zanim podpiszesz, upewnij się, że kwota obejmuje wszystko: naprawę, auto zastępcze, utratę wartości i ewentualne szkody na zdrowiu.

Możesz walczyć nawet po latach

3 lata
co do zasady, od dnia, w którym dowiedziałeś się o szkodzie i o tym, kto za nią odpowiada

20 lat
jeśli szkoda powstała w wyniku przestępstwa

Ważne: zgłoszenie szkody przerywa bieg przedawnienia. Termin liczy się wtedy od nowa od dnia, w którym dostałeś pisemną decyzję ubezpieczyciela. W praktyce więc nawet jeśli wypłata przyszła rok czy dwa lata temu, wciąż możesz domagać się dopłaty.

Ścieżka dochodzenia dopłaty

Pięć kroków z tego rozdziału w jednym miejscu. Krok 4 jest opcjonalny: po reklamacji możesz zwrócić się do Rzecznika Finansowego albo od razu skierować sprawę do sądu.

1. **Akta szkody** — Zażądaj pełnego kosztorysu, zdjęć i opinii rzeczoznawcy — numer szkody
2. **Sprawdzenie wyceny** — Porównaj z wyceną warsztatu lub niezależnego rzeczoznawcy — kosztorys
3. **Reklamacja** — Konkretne żądanie, zarzuty i dowody — 30, maks. 60 dni na odpowiedź
4. **Rzecznik Finansowy (opcjonalnie)** — Możliwość po reklamacji, nie warunek złożenia pozwu — interwencja 0 zł · postępowanie 50 zł
5. **Sąd** — Pozew w sądzie właściwym dla Twojego miejsca zamieszkania — do 20 000 zł: 30–1000 zł opłaty

W SKRÓCIE

1. Sprawdź decyzję pod kątem typowych zaniżeń.
2. Zażądaj akt szkody i pełnego kosztorysu.
3. Porównaj wycenę z warsztatem lub niezależnym rzeczoznawcą.
4. Złóż reklamację z konkretnym żądaniem i dowodami. Ubezpieczyciel ma 30, a wyjątkowo 60 dni na odpowiedź.
5. Gdy to nie pomoże: możesz zwrócić się do Rzecznika Finansowego albo od razu skierować sprawę do sądu.
6. Nie podpisuj ugody zrzekającej się roszczeń bez sprawdzenia.
7. Na dopłatę masz zwykle 3 lata od decyzji ubezpieczyciela.

05

ROZDZIAŁ 5

Sprawdź swoją sprawę

Wiele spraw po kolizji da się załatwić samodzielnie, z pomocą tego poradnika. Są jednak sytuacje, w których rozmowa z prawnikiem oszczędza czas, nerwy i realne pieniądze. Ten rozdział pomoże Ci ocenić, czy to Twój przypadek.

Kiedy warto skonsultować sprawę

- [ ] ubezpieczyciel odmówił wypłaty albo wypłacił wyraźnie mniej, niż wynika z wyceny warsztatu,
- [ ] ubezpieczyciel uznał szkodę całkowitą, a Ty nie zgadzasz się z wyceną auta lub wraku,
- [ ] sprawca po czasie wycofał się z przyznania winy albo ubezpieczyciel uznał Twoją współwinę,
- [ ] po kolizji doznałeś urazu i chcesz dochodzić zadośćuczynienia,
- [ ] minęło 30 dni od zgłoszenia, a ubezpieczyciel milczy albo odpisuje ogólnikami,
- [ ] reklamacja nic nie dała i rozważasz Rzecznika Finansowego lub sąd,
- [ ] dostałeś propozycję ugody i nie wiesz, czy jest uczciwa,
- [ ] od decyzji ubezpieczyciela minęło sporo czasu i chcesz wiedzieć, czy możesz jeszcze walczyć o dopłatę,
- [ ] po prostu nie masz czasu ani siły, żeby samemu prowadzić korespondencję z ubezpieczycielem.

Jak to wygląda w sprawdzswojasprawe.pl

MK

Serwis prowadzi **Kancelaria Radcy Prawnego Marcin Kazienko**. Sprawami odszkodowawczymi i sporami z ubezpieczycielami zajmuje się na co dzień.

1. **Test online.** Na stronie sprawdzswojasprawe.pl odpowiadasz na kilka prostych pytań. Na koniec dostajesz ogólną informację, na co zwrócić uwagę w podobnych sprawach.

2. **Kontakt.** Jeśli chcesz, zostawiasz numer telefonu lub e-mail w formularzu albo dzwonisz bezpośrednio. Nie musisz mieć jeszcze żadnych dokumentów.

3. **Rozmowa i analiza.** Radca prawny oddzwania, wysłuchuje, co się stało, a potem przegląda dokumenty i mówi wprost o możliwościach, ryzykach i kosztach.

4. **Umowa.** Jeśli zdecydujesz się na współpracę, zakres pomocy i zasady wynagrodzenia ustalacie na piśmie.

5. **Prowadzenie sprawy.** Kancelaria prowadzi rozmowy i korespondencję z ubezpieczycielem, a w razie potrzeby reprezentuje Cię przed sądem.

Wszystkie przekazane informacje są objęte tajemnicą radcowską. Spotkanie może odbyć się w kancelarii lub — jeśli wolisz — konsultację można przeprowadzić online albo telefonicznie.

Co warto mieć pod ręką

Na pierwszą rozmowę nic nie jest konieczne. Jeśli jednak masz te dokumenty, analiza pójdzie szybciej:

- ☐ numer szkody,
- ☐ decyzję ubezpieczyciela i kosztorys,
- ☐ wycenę warsztatu lub rzeczoznawcy,
- ☐ dokumentację medyczną, jeśli doznałeś obrażeń.
- ☐ oświadczenie sprawcy lub dane z policji,
- ☐ zdjęcia uszkodzeń i miejsca zdarzenia,
- ☐ korespondencję z ubezpieczycielem,

Kontakt

STRONA	TELEFON	E-MAIL
sprawdzswojasprawe.pl	664 625 272	kancelaria@kazienko.pl

Wynik testu online to ogólna informacja, a nie porada prawna. Każda sprawa wymaga indywidualnej analizy dokumentów i okoliczności.

BONUS · DO WYDRUKOWANIA

Oświadczenie sprawcy kolizji drogowej

Wydrukuj te strony i włóż do schowka razem z długopisem. W stresie po kolizji łatwo o czymś zapomnieć, a dzięki nim niczego nie pominiesz.

1 Zdarzenie

Data _____ Godzina _____ Miejscowość _____

Ulica / skrzyżowanie / km drogi _____

2 Sprawca

Imię i nazwisko _____

Adres _____

PESEL _____ Telefon _____

Nr prawa jazdy _____ Kategoria _____ Wydane przez _____

Właściciel pojazdu, jeśli inny (imię, nazwisko, adres) _____

3 Pojazd sprawcy

Marka i model _____ Nr rejestracyjny _____

Ubezpieczyciel OC _____ Nr polisy _____

Polisa ważna od _____ do _____

4 Poszkodowany

Imię i nazwisko _____

Adres _____

PESEL _____ Telefon _____

5 Pojazd poszkodowanego

Marka i model _____ Nr rejestracyjny _____

Ubezpieczyciel OC _____ Nr polisy _____

6 Przebieg zdarzenia

7 Szkic sytuacji · układ drogi, kierunki jazdy obu aut, miejsce zderzenia, znaki i sygnalizacja

8 Uszkodzenia

Pojazd sprawcy

Pojazd poszkodowanego

9 Świadkowie · imię, nazwisko, telefon

10 Oświadczenie o winie

Ja, niżej podpisany/a ……, oświadczam, że przyznaję się do spowodowania opisanej wyżej kolizji drogowej i ponoszę za nią pełną odpowiedzialność. W chwili zdarzenia byłem/am trzeźwy/a.

Podpis sprawcy

Podpis poszkodowanego

Miejscowość i data

BONUS · DO WYDRUKOWANIA

Checklista na miejscu kolizji

Bezpieczeństwo

- [ ] Włączyłem światła awaryjne
- [ ] Założyłem kamizelkę i ustawiłem trójkąt ostrzegawczy
- [ ] Sprawdziłem, czy nikt nie jest ranny (jeśli tak: 112 i nie przestawiam aut)

Decyzja: policja czy oświadczenie

- [ ] Nikt nie jest ranny, a kierowcy są trzeźwi
- [ ] Sprawca przyznaje się do winy
- [ ] Sprawca podał dane, a dokumenty nie budzą wątpliwości
- [ ] OC sprawcy jest ważne (sprawdzone na ufg.pl lub w aplikacji UFG „Na wypadek")
- [ ] Jeśli którykolwiek z punktów wyżej nie jest spełniony, dzwonię na policję

Czego unikam

- [ ] Nie przyjąłem gotówki zamiast oświadczenia
- [ ] Nie podpisałem niczego pod presją ani umowy cesji z przypadkową firmą
- [ ] Nie oddałem oryginałów swoich dokumentów

Dokumentacja

- [ ] Zdjęcia ułożenia aut z kilku stron (przed przestawieniem)
- [ ] Zdjęcia tablic rejestracyjnych obu aut
- [ ] Zdjęcia uszkodzeń z bliska i z daleka
- [ ] Zdjęcia śladów na jezdni, znaków i otoczenia
- [ ] Zabezpieczone nagranie z wideorejestratora

Oświadczenie i dane

- [ ] Oświadczenie spisane i podpisane przez obie strony
- [ ] Jasne zdanie o przyznaniu się do winy
- [ ] Numer polisy OC i nazwa ubezpieczyciela sprawcy
- [ ] Tożsamość sprawcy sprawdzona (dowód osobisty lub mObywatel)
- [ ] Zdjęcie podpisanego oświadczenia
- [ ] Dane i telefony świadków

Po kolizji

- [ ] Jeśli cokolwiek boli, idę do lekarza i mówię, że miałem kolizję
- [ ] Zgłaszam szkodę w ciągu kilku dni i zapisuję numer szkody
- [ ] Zachowuję wszystkie rachunki: holowanie, parking, leczenie

Masz problem z ubezpieczycielem?

Sprawdź swoją sprawę na **sprawdzswojasprawe.pl**

Masz problem z ubezpieczycielem?

Sprawdź swoją sprawę na **sprawdzswojasprawe.pl**. Odpowiedz na kilka pytań, a jeśli zechcesz, Twoją sprawę przeanalizuje radca prawny.

1

Test online

Kilka prostych pytań i ogólna informacja o Twojej sytuacji

2

Kontakt

Zostawiasz telefon lub e-mail, nie musisz mieć dokumentów

3

Rozmowa

Radca prawny mówi wprost o możliwościach, ryzykach i kosztach

STRONA
sprawdzswojasprawe.pl

TELEFON
664 625 272

E-MAIL
kancelaria@kazienko.pl

Kancelaria Radcy Prawnego Marcin Kazienko

Radca prawny, wpis OIRP w Rzeszowie nr RZ-1282
Al. Jana Pawła II 27, 00-867 Warszawa
Spotkanie w kancelarii lub — jeśli wolisz — konsultacja online albo telefoniczna

Poradnik zawiera ogólne informacje według stanu prawnego na październik 2026 r. i nie stanowi porady prawnej. Każda sprawa wymaga indywidualnej analizy dokumentów i okoliczności.